

Oderljunga kyrka

Lunds stift

Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning

KRISTINA SIMONSSON, 2017-06-27

jais
arkitekter
—

Svenska kyrkan
LUNDS STIFT

Oderljunga kyrka

Perstorps församling, Åsbo kontrakt, Lunds stift

Oderljunga socken, Oderljunga 26:1, Perstorp kommun, Skåne län, Skåne

Beskrivning och historik

Kyrkomiljön

Oderljunga ligger mellan Perstorp och Örkelljunga i kuperad skogsbygd.

Socknen har varit glest befolkad ända fram till 1000-talet. Få förhistoriska fornlämningar finns. Namnet är belagt 1524 och skrevs Oderliunge. Förleden syftar på Oderbäck, oder kommer från utter och efterleden syftar på ljungmark.

Landskapet var tämligen oförändrat fram till enskiftet som genomfördes omkring 1820-talet i Oderljunga. På en karta från 1826 låg sex gårdar runt kyrkan. Vid skiftet flyttades gårdarna ut från bykärnan, åkermarken samlades till större ägor, mycket ny mark uppodlades och landskapet förändrades. Åker och ängsmarker omgärdades av stengården. Förutom jordbruket och skogen har hantverk varit en inkomstkälla.

Svarveri där spinnrockar och leksaker tillverkades startade på 1860-talet. Handelsbod öppnade på 1840-talet, skolhus byggdes 1860 i Oderljunga och sparbank 1875.

Prästgården har brunnit två gånger, både 1846 och 1912. En ny prästgård var klar 1927. Prästgården som ligger utom synhåll från kyrkan är numera såld. Oderljunga var tidigare moderförsamling med Perstorp som annexförsamling. Vid mitten av 1800-talet bodde ca 1600 personer i socknen.

Idag är Oderljunga en liten by där de vuxna pendlar till andra orter för arbete och service. Förskola, grundskola och fritidshem finns i byn. Senare tiders skogsplanteringar har förändrat landskapet när åkermarken delvis planterats. Perstorps kommun är Skånes minsta kommun befolkningsmässigt.

Kyrkan gränsar i norr mot skolan, med byggnader från både slutet av 1800- och 1900-talen. Landsvägen går nära kyrkans huvudingång på östra sidan. På andra sidan vägen ligger kyrkans parkering med församlingshem och ett garage för kyrkogårdsmaskiner. Församlingshemmet är en gammal gård men är ombyggd. Det före detta bankhuset ligger också öster om kyrkan längs vägen.

Söder om kyrkan ligger byn med enfamiljshus. Väster om kyrkogården är infarten till skolan och därutanför fält och skog.

Kyrkobyggnaden

Oderljunga har haft kyrka sedan medeltiden. Den uppfördes kanske under inflytande av cisterciensermunkarna vid Herrevadskloster, som anses ha haft en viktig roll som kyrkobyggare då det kyrkliga livet började organiseras i socknar under 1100- och 1200-talen. Den tidigare romanska kyrkan hade ett rektangulärt långhus, lägre och smalare kor och en halvrund absid. Kyrkan hade, vad vi vet, inget torn utan en fristående klockstapel. 1799 uppfördes en korsarm mot norr.

Den snabbt växande befolkningen och den fallfärdiga klockstapeln initierade tankar på tillbyggnader. Under 1800-talets första hälft gjordes flera förslag på nytt torn och utökning av den gamla kyrkan. Ritningar gjordes av A. Almfelt, C G Brunius och J.W. Gerss. Inget av dessa förslag förverkligades. Det fanns många motstridiga åsikter i byn huruvida den gamla kyrkan skulle byggas till eller rivas men man kom fram till nybyggnad. En ny kyrka uppfördes 1852-1854 efter ritningar av Johan Hawerman. Hela den medeltida kyrkan revs men korsarmen från 1799 behölls som ombyggd ingår i den nya kyrkan.

Hawerman, 1812-1885, kom från en arkitektfamilj med två bröder som också var arkitekter. Han var lärare på Konstakademin och förste arkitekt vid Överintendentämbetet i Stockholm. Han har ritat ett 100-tal ny- och ombyggnader av kyrkor. Bland hans nybyggda kyrkor finns bland annat Härnösands domkyrka, Halmstad by kyrka och Torekovs kyrka.

1900 lades nytt golv i kyrkan, i koret lades tegelplattor.

1925 ersattes papptaket med tegeltak.

1936 genomfördes en renovering efter handlingar av Charles Elmström. Nytt värmesystem infördes och nuvarande sittbänkar utmed väggarna tillkom. Samma år inrättades ett nytt större vapenhus med tre dörrar till kyrkorummet.

1955 gjordes en renovering och ominredning under ledning av domkyrkoarkitekt Eiler Græbe. Kaj Siesjös stora al frescomålning tillkom på korväggen. Före 1955 pryddes korväggen av fyra halvkolonner med målade bågar. Norra korsarmen inreddes till dopkapell och läktaren togs bort. Den gamla altaruppsatsen flyttades hit och placerades framför ytterdörren som sattes igen.

1976 gjordes en renovering efter handlingar av Torsten Leon-Nilsson som innebar bland annat att innerfönster med järnbågar sattes in. Städförråd och toalett inreddes i vapenhuset. Tunnvalvet målades gult, tidigare var det ljust blått eller grått.

Läktarräcken förhöjdes. Textilskåp tillkom i långhuset.

1990 ändrades norra korsarmen från dopkapell till gudstjänstkapell. Det murade altaret togs bort och ett fristående altare sattes in. Ytterdörren murades igen på insidan och återställdes på utsidan. Dopfunten flyttades.

Takstolarna åtgärdades efter hussvampsangrepp och flera takstolsdelar byttes 1994 och

2000. Korfresken rengjordes och konserverades 2009.

Huvudentrén har gjorts tillgänglig med en ramp och trappan har byggts om 2010.

Exteriör

Kyrkobyggnaden har latinsk korsplan med långhus och två korsarmar. Koret är inrymt i långhusets västra del. Ett torn med spira och sakristia i bottenvåningen är även beläget i väster. Huvudingången är i öster. Kyrkans orientering skiljer sig alltså från den traditionella som har kor i öster. Kyrkan är symmetrisk med samma fasad mot norr och söder.

Kyrkans murar är uppförda av gråsten, men tornets övre del är av tegel. Fasaderna är spritputsade med slätputs i listverk, hörnkedjor, fönster- och dörromfattningar. Sockeln är gråmålad och murarna är vitkalkade. Ovanför fönstren löper en slätputsad gesims, därovan ett fält som är spritputsat och sedan en profilerad slätputsad takgesims. Denna löper även längs korsarmarnas gavelrösten.

Fasad mot norr.

Port till korsarmen.

Långhuset har åtta stora fönster och korsarmarna vardera två fönster som alla är lika. Fönsteröppningarna är rundbågiga. Ovanför öppningarna finns ett slätputsat parti som "ögonbryn". Gjutjärnsfönstren är indelade i två höga spröjsade delar som avslutas uppåt rundbåigt, krönt av enkelt masverk och en cirkel.

Korsarmarnas portar ingår i ett fönsterparti. Dessa är av samma typ som kyrkans övriga fönster men större och indelade i fyra rundbågiga delar.

Runda träfönster med spröjsning som en åttauddig stjärna finns i korsarmarnas gavelrösten och i tornet. Dessutom finns smala gjutjärnsfönster vid sidan om östportalen och i tornet. Solbänkarna är av gjutjärn.

Kyrkan har fyra portar, huvudingången i öster, sidoingångar i korsarmarna och

prästingången till sakristian i tornet i väster. Norra korsarmens port är igensatt på insidan. Östdörren sitter i en rundbågig tvåspråkig nisch som markeras av två utkragade pilastrar vid sidorna. Dörren är en raksluten pardörr med kvadratiska fyllningar. I tympanon ovan dörren sitter en inskriptionsplatta av sten.

De två korsarmarnas ovanliga portar är lika utformade. De sitter i rundbågiga nischer som omger ett större fönsterparti av gjutjärn samt dörren. Dörrarna av trä med ramverk och fyllningar är svartmålade. Dörren omges av profilerat foder, överliggare och ett rikt utformat krönstycke av svartmålat gjutjärn. Västingången är rundbågig med en raktäckt dubbeldörr med fyllningar.

Dörrarna nås genom trappsteg av sandstensblock. Vid huvudingången finns dessutom en ramp belagd med sten och en handledare av smide.

Tornet består av tre delar, en undre fyrkantig del, ett smalare åttkantigt mittparti och därovanför en kopparklädd spira. I mittpartiet finns dubbla ljudöppningar inom en rundbågig nisch i alla väderstreck. Ljudöppningarna är täckta med brädluckor.

Takgesimsen består av en tandsnittsfris. Spiran har en flack nedre del och därovan en åttkantig smal spira med smala höga träfönster. Sidorna avslutas av trekantsgavlar.

Ovanför avsmalnar spiran och avslutas med kula och kors.

Taken på långhus och korsarmar är täckta med rött enkupigt tegel. Avvattningen är av vitmålad plåt.

Tornets nedre del är belagd med vitmålad plåt i bandtäckning medan spiran är belagd med kopparplåt i skivtäckning.

Interiör

Genom ingången i väster kommer man via ett vindfång in i vapenhuset, ett långsmalt rum som sträcker sig över hela kyrkans bredd. Golvet i vapenhuset är belagt med tegel lagt på flatan, taket som är orgelläktarens golv är klätt med vitmålad lockpanel.

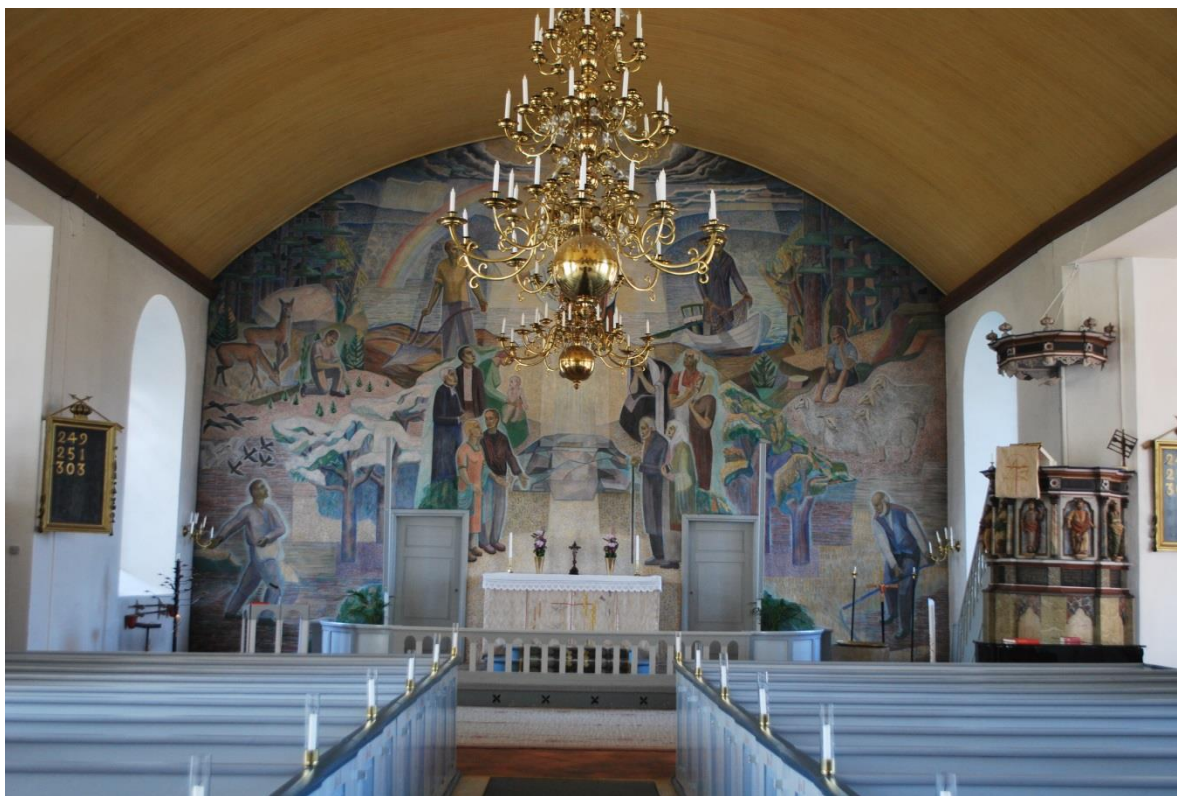
Vapenhuset som tillkom 1936 är inrett med klädhängare och bokbord. En gravsten från 1700-talet som legat inne i den gamla kyrkan står här. I vapenhuset finns dörrar till förråd, toalett och uppgång till orgelläktaren. Från vapenhuset leder tre dörrar in till kyrkorummet, en dubbeldörr i mitten och två sidodörrar. Samtliga dörrar är uppbyggda av ramverk och fyllningar målade i grått och vitt.

Kyrkorummet består av ett salsliknande långhus med integrerat kor och två korsarmar. Läktare finns i långhusets östra del och i södra korsarmen. Kyrkan är ljus med stora fönster. Taket är välvt med ett flackt tunnvalv klätt med gulmålade brädor. Slutna bänkar står på ömse sidor om mittgången. Även sidogångar finns, längs ytterväggarna står sittbänkar för att dölja radiatorerna. Golvet i långhuset är belagt med obehandlade träbrädor, både under bänkkvarteren och i gångarna. Gångmattor täcker gångarna. Väggarna är vitkalkade medan fönsterfallen är målade. Skiljet mellan

den vita väggen och det gula tunnvalvet markeras med en rödbrun list av cement. *Korets* golv är i samma nivå som långhuset och belagt med kvadratiska handslagna röda tegelplattor från 1900. Innanför altarringen är golvet ett steg högre och belagt med gula tegelplattor med små svarta hörntärningar, sannolikt från 1866.

I koret står dopfunt och predikstol på norra sidan, dopträd, ljusbärare och ambo på södra sidan. Koret domineras helt av Kaj Siesjös al frescomålning som täcker hela västväggen. Målningen skildrar årets gång och livets kretslopp. Bonden sår och skördar. Jesus är placerad i Oderljungabygdens landskap med Bälingsjön i bakgrunden och den så kallade altarstenen i mitten. Den är belägen ett par kilometer söder om byn och enligt legenden dukade där prästen till nattvard för snapphanarna. Konstnär Kaj Siesjö bodde i Perstorp och målningen tillkom vid kyrkans 100-årsjubileum. I korväggen med målningen finns två dörrar som leder till sakristian i tornet.

Långhuset mot koret i väster med Kaj Siesjös målning.

Golvet i *sakristian* är täckt med heltäckningsmatta, väggar och tak är vitmålade. Ett inbyggt murat kassaskåp finns i sakristian. Tornet är avdelat till dels sakristia och dels ett vindfång med uppgång till tornets övre våningar. Vindfånget har både brädgolv och tegelgolv. Tornets första och andra våning har golv av obehandlade brädor, väggar av synlig gråsten med brett utstrukna fogar och tak med synliga bjälkar.

På tredje våningen, klockvåningen, är väggarna istället av tegel, golvet av brädor. Våningen är öppen upp mot spiran dit lösa stegar leder.

Från andra våningen nås långhusvinden. Tunnvalvet är isolerat med mineralull. Taklaget över långhuset består av sparrar, tass och stödben på remstycken, en nivå hanband, sparrsax och snedsträvor.

Långhuset mot orgelläktaren i öster.

Norra korsarmen.

Korsarmarna nås genom rakslutna öppningar med samma bredd som korsarmarna. Öppningarna markeras med två pilastrar i långhusets puts.

Norra korsarmen är inredd till ett mindre gudstjänstkapell med lösa stolar. Hit flyttades den gamla altarpopsatsen 1955 och placerades framför fönster- och dörrpartiet. Dörren är igensatt på insidan. Framför altarpopsatsen står ett altare av grå kalksten. Taket är platt, klätt med gulmålad pärlspont. Mellan de vita väggarna och taket finns lister i cement och trä målade i brunt och grått. Golvet är belagt med röda kvadratiska tegelplattor, förmodligen från 1955. I norra korsarmen fanns tidigare en läktare.

I *södra korsarmen* är den gamla orgeln uppsatt som kororgel. Ett fåtal bänkar finns kvar. Golvet vid sidorna är brädgolv från de gamla bänkkvarteren. Mittgången är belagd med brunt tegel som förmodligen är lagt ovanpå ett äldre tegelgolv. Vid ytterdörren ligger ett lägre äldre tegelgolv. I sydvästra hörnet är en gråmålad trätrappa till läktaren som täcker större delen av korsarmen. Golvet på läktaren är av obehandlade brädor uppdelat i gradänger. Den täta läktarbarriären av trä med ramverk och fyllningar är gråmålad i två nyanser och förhöjd med ett vitmålat järnräcke. Läktaren vilar på två kvadratiska pelare. Taket är lika som i norra korsarmen.

I västra delen av långhuset finns orgelläktaren som nås från vapenhuset. Läktarens framkant vilar på fyra kvadratiska pelare. Golvet är belagt med målade brädor. Barriären är lika södra korsarmens med grå täta fyllningar.

Inredning och inventarier

Huvudaltaret i koret är av gråmålat trä av okänd ålder.

Sidoaltaret från 1991 i norra korsarmen är av grå kalksten. Skivan vilar på två

sidoskivor som är sammanhållna med fyrkantsstål.

Väggmålning från 1955 över hela västväggen i koret utförd av konstnär Kaj Siesjö från Perstorp. Beskriven under interiör.

Altaruppsatsen är av snidat trä från 1643. Altartavlan är en oljemålning föreställande nattvarden. Målningen omges av snidad ram och flankeras av dubbla kolonner och rikt snidade vingar. Kolonnerna bär ett överstycke med text, därovan finns en målning med korfästelsen omgivet av snidade pilastrar, sido- och överstycke. Altaruppsatsen sattes in i kyrkan 1910. Uppsatsen flyttades till norra korsarmen 1955.

Altarringen av gråmålat trä, förmodligen från 1854. 1983 kortades altarringen. Främre delen är rak med en rundbågig balustrad. Sidopartierna är svängda och täta med fyllningar. Knäfallet är tygklätt.

Dopfunten dateras till tidigt 1200-tal. Foten är firsidig, uppåt avfasad och omgiven av en rundstav. Cuppan är rund med nästan raka sidor och utan dekorationer.

Predikstolen av målat trä är snidad av Niklas Ekekrantz 1741 och signerad. Korgen har fyra sidor av en åttasidig planform. Sidornas hörn markeras av kolonner med kapitäl. Korgens sidor har inom nischer skulpturer av evangelisterna och Kristus. Textfält finns ovan och under nischerna. Foten är lika bred som korgen och marmorerad. Baldakinen är dekorerad med snidade girlander och änglahuvuden. Ekekrantz hade verkstad i Kristianstad men från 1749 arbetade han som amiralitetsbildhuggare i Karlskrona och gjorde galjonsfigurer. Han har även snidat predikstolen i Perstorps kyrka.

Bänkinredningen är från 1854 när kyrkan uppfördes. Färgsättningen i grått och gråblått är senare, eventuellt från Gräbes renovering 1955. De slutna bänkarna är uppbyggda med ramverk och speglar i dörrar, ryggar och framskärmar. En profilerad list i ovankant binder samman gavlar och dörrar. Bänkarna har målad numrering. Blå dynor ligger på sitsarna.

Stolar av trä med flätad rottingsits från troligen 1955 står framför främsta bänkkvarteret.

Karmstolar av trä med stoppad rygg och sits från troligen 1991 står i norra korsarmen.

Orgeln är byggd 1952 av Olof Grönlund i Gammelstad. Den har tre manualer och 29 stämmor. Fasaden är från 1961. Fasaden är rödmålad med förgyllda kanter och uppdelad i två höga sidofält med bågformad överkant. Mellan dessa inbyggda pipor står fristående pipor. Spelbordet är av ek.

Kororgeln är kyrkans gamla orgel. Den byggdes 1890 av Tufve Nilsson i Hjärnarp och renoverades 1950 och 1985. Fasaden är uppdelad i fem pipfält, det mittersta och de två yttersta är rundade. Fasaden kröns av lyror och urna.

Storklockan är gjuten 1936 av M&O Ohlssons klockgjuteri i Ystad.

Klockans mantel pryds av inskriptioner och växtornament.

Lillklockan är troligen gjuten under 1400-talet. Klockan har hängt i gamla kyrkans fristående klockstapel på kyrkogården.

Kyrkogården

Oderljunga gamla kyrkogård är från medeltiden och har i etapper utvidgats mot norr och väster, främst under 1900-talet. Marken på utbyggnadsområdet låg lågt och har vid flera tillfällen fyllts ut och höjts men det mesta ligger ändå under marknivån intill kyrkan. Den medeltida kyrkogården var området närmast kyrkan. Fram till 1819 fick klockaren låta sina djur beta på kyrkogården som var en kullig äng. Höskörd fick bärgas under hela 1800-talet.

Oderljunga nya kyrkogård anlades 1971 och ligger väster om den äldre kyrkogården. Minneslund tillkom 1986 i den västra utvidgade delen. 2016 tillkom stenblock för namnplattor i minneslunden. Numera benämns hela kyrkogården som Oderljunga kyrkogård.

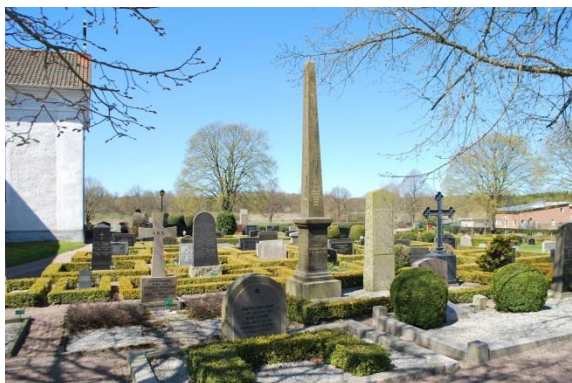
Kyrkogården omgärdas av en stenmur mot öster och söder. I öster är muren fogad och avtäckt med stenskvivor. Smidesgrindar i öster omges av kraftiga murade gråstenpelare avtäckta av granit, krönta med järnkors. I söder är det en kallmurad mur med smidesgrindar utan omfattning. Mot norr och väster avgränsar häckar, mot norr delvis även en stödmur av sten. Mot denna mur står äldre gravstenar uppställda. Kyrkogården omges av en trädkrans huvudsakligen av lönn men även av lind mot väster.

Kyrkan ligger på en kulle med grässlänter mot norr och väster. Kyrkan omges av gräs och utanför en gång av singel. Gravstenar står på kullen och nedanför, dels i gräs, dels omgärdade av buxbom eller stenramar. Närmast kyrkan på norr- och södersidan står stenarna tätt med flera högresta stenar, bland annat i form av en obelisk. De flesta titlar är lantbrukare. Flera kyrkoherdar är begravda norr om kyrkan nära kyrkans ingång. Från kullen leder i slutningen mot norr och väster stentrappor ner till lägre belägna kyrkogårdskvarter. Där står gravstenarna glesare och singelgångarna är bredare. Både stenar stående i gräs och kvarter omgärdade av buxbom finns. Den senaste utvidgningen från 1970-talet har gravstenar stående längs långa raka klippta rygghäckar. Gravplatserna är små och omramade av stenramar. Mellan häckarna är grässått och i mitten löper en gång av betongsten i gräset. Minneslunden

är belägen i kyrkogårdens sydvästra hörn. Den innehåller en plats belagd med gatsten, där stenblock med plats för namnbrickor står och en gräsmatta med en minnessten.

Byggnader på kyrkogården

Norr om kyrkan finns ett bårhus uppfört 1952. Huset är vitputsat med en sockel av natursten. Sadeltaket är belagt med rött tegel. En sågtandsfris och en blinding i form av ett kors finns på gaveln mot söder.

Äldre kyrkogård på norrsidan.

Kyrkogården mot väster.

Kulturhistorisk karaktärisering

Oderljunga är en liten by omgiven av ett kuperat skogslandskap, delvis uppbrutet med åkrar och ängar. Kyrkan ligger intill byvägen och är omgiven av skola, församlingshem och enfamiljshus av varierande ålder. Kyrkogården omgärdas delvis av karaktärsskapande stenmurar och trädkrans av lönn och lind.

Oderljunga kyrka har en medeltida föregångare som revs när den nya kyrkan uppfördes. En tillbyggd korsarm från slutet av 1700-talet ingår ombyggd i den nya kyrkan. Den nya kyrkan invigdes 1854 och ritades av Johan Hawerman på Överintendentämbetet. Han var en av ofta anlita arkitekt och har ritat flera kyrkor. Kyrkan har en latinsk korsplan med torn i väst. Den är vitputsad med rundbågiga gjutjärnsfönster och tegeltak. Den har en ovanlig orientering, med kor i väst och ingång i öster, antagligen för att få ingången intill landsvägen. Mellan 1760-1860 byggdes 35 nya kyrkor i Skåne, av dessa hade 11 kyrkor två korsarmar som Oderljunga. Fyra av de 35 kyrkorna hade en annan orientering än den traditionella med altaret i öst. Kyrkan är ritad i en blandstil. Det klassiska sammansmälts med det nyromanska i en allmän rundbågestil. Kyrkan är exteriört mycket välbevarad sedan uppförande tiden förutom byte av takmaterial som varit både spån och papp. Speciella, ovanliga och karaktärsfulla drag hos kyrkan är portarna i korsarmarna som är integrerade i fönsterpartierna av gjutjärn. Dörrarna omges av foder och dekorativa ornament av gjutjärn. Utmärkande för exteriören är också tornet (som inrymmer sakristia). Tornet

har en murad fyrkantig bas och åttkantig mellandel och därovan en åttkantig hög lanternin med små gavlar och en smal spira. Tornet är ensamt i sitt slag i Skåne. Spiran är ovanligt tidig eftersom de var förbjudna fram till åskledare introducerades på 1850-talet.

Kyrkorummet är ett brett, ljust nyklassicistiskt rum av salskaraktär, välvt med ett gulmålat tunnvalv. Kyrkorummet har fått sin nuvarande gestaltning genom olika renoveringar på 1900-talet. Bänkar har tagits bort i båda korsarmarna och antalet minskats i långhuset. Tidigare läktare är borttagen i norra korsarm, då bröts spegelsymmetrin. Långhuset har slutna ursprungliga bänkkvarter i långhuset med riktning mot altaret. Interiören karaktäriseras av vit och grå målning i nyklassicistisk anda på bänkar, läktarbarriärer och dörrar.

Kyrkorummet domineras av den stora kormålningen av Kaj Siesjö som tillkom vid Eiler Græbes renovering 1955. Græbe arbetade med konstnär Pär Siegård i flera kyrkor med tunnvalv där korväggen täcktes med en stor målning, exempelvis i Hjärnarp, Förslöv och Grevie. Kaj Siesjö arbetade i Pär Siegårds efterföljd. Ofta placeras Jesus och människorna in i kyrkans omgivande landskap. I Oderljunga skildrar den livet och naturens kretslopp. Kormålningen är ett positivt tillskott i kyrkan.

Norra korsarmens omändring till kapell 1955 av Græbe har skapat ett vackert, intimt rum för mindre andakter. Södra korsarmen används mestadels som café för kyrkkaffe efter gudstjänster. Vid behov används södra korsarmen även som tillfälligt förvaringsutrymme.

Från den gamla kyrkan finns medeltida dopfunt, altartavla och predikstol från 1600- respektive 1700-tal. Dessutom lillklockan som anses gjuten på 1400-talet vilket är en ansevärd hög ålder.

Kyrkan används mycket för konserter.

Rekommendationer

- På kyrkogården bör värnas omgärdningen av stenmurar och trädkrans.
- Kyrkans exteriör och korsarmarnas portar med omfattningar av gjutjärn bör värnas.
- Korfresken bör värnas.
- Ett tegelgolv av den typ som ligger i koret hade varit fint att ha även i långhuset.

Skydd m.m.

Kyrkan/kyrkogården skyddas som kyrkligt kulturminne enl. 4 kap. kulturmiljölagen.

Källor och litteratur

Skåne, Landskapets kyrkor, red. Markus Dahlberg & Ingrid Sjöström, RAÄ, 2015

Sockenkyrkorna – kulturarv och bebyggelsehistoria, Riksantikvarieämbetet, 2008

Underhållsplan Odeljunga kyrka 2006-06-29, Wikerstål Arkitekter, Helsingborg, 2006

Kyrkobyggnader 1760-1860, del 1 Skåne och Blekinge, Riksantikvarieämbetet 1989

Oderljunga kyrka 150 år, Oderljunga Sockengille och Perstorp församling.

<http://www.lansstyrelsen.se/skane/sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/landskapsvard/kulturmiljoprogram/oversiktliga-kommunbeskrivningar/Pages/Perstorp.aspx>

https://sv.wikipedia.org/wiki/Johan_Adolf_Hawerman

<http://www.bygdeband.se/plats/142549/perstorp/perstorps-kommun/perstorps-forsamling/perstorps-hembygdsforening/perstorp/perstorps-kommun/perstorps-forsamling/oderljunga-socken/>

<https://www.svenskakyrkan.se/perstorp/kyrkogard>

Övriga uppgifter

Denna rapport, en kulturhistorisk karaktäristik och bedömning av Oderljunga kyrka, Åsbo kontrakt, har upprättats av:

Kristina Simonsson, Arkitekt SAR/MSA, (rapportförfattare, foto, inventering)

Karl Johan Kember, Arkitekt SAR/MSA, (granskning) Cert. sakkunnig avseende kulturvården,

JAIS arkitekter AB, Sundstorget 3, 251 21 Helsingborg, 042-14 92 30, www.jais.se

Karaktäriseringen har gjorts efter samråd med referensgrupp utsedd av Lunds stift.

Inventeringsdatum: 2016-05-04

Färdigställd rapport: 2017-06-27

Oderljunga kyrka - byggnadsbeskrivning

Stomme:	Murverk – Natursten
	Murverk – Tegel (övre delen av tornet)
Fasadmaterial:	Puts-sprit
	Puts-slät
Fasadkulör:	Vit
Takform:	Sadeltak, med dubbla fall
	Spira
Taktäckningsmaterial:	Takpannor-lertegel
	Plåt – koppar
Byggnadsdel:	Kor –väster - fullbrett
	Långhus
	Korsarm – norr,
	Korsarm – söder
	Torn – väster